

vilde indrømme dem, som vare udenfor Kirkesamfundet, at nyde den, men at han i Særdeleshed skulde unde dem, som stode ham nærmest, hans egne Sognefolk, at nyde Deelagtighed i hvad dog alle Mennesker sætte en høj Pris paa. Mange vare hans Ord, og, vare de endogsaa udtalte med en vis Art Begeistring, favnede jeg dog alle Grundene i hans Betragtning. Han har slet ikke indladt sig paa at bestride, hvad der anbefaler Løsningen af de vanskelige Forhold, som Lovforslaget gaar ud paa at bringe i Orden; han har slet ikke talt om eller foreslaaet nogen som helst anden Vej, hvorpaa Forholdet kunde blive bedre i vor Folketirke, og det er naturligtvis under saadanne Omstændigheder meget vanskeligt at svare derpaa. Den ærede Rigsdagsmand er i dette Dieblif ikke paa sin Plads, jeg veed ikke engang, om han er her i Salen, ellers vilde jeg have henvendt mig til ham med nogle bestemte Spørgsmaal, om hvordan han da ønskede, at Forholdet skulde stille sig mellem Præsten og Menigheden; jeg vilde ellers have mindet ham om, hvorledes mange Folk, før de fik en saadan Religionsfrihed som den, der er givet os ved Grundloven, og som vi nu ikke spørge nogen Præst om, om vi maae nyde og faae, behandlede af Præstestabet, nemlig den Deel af Folket, som var kommen til Dyrættelse, som brød sig om og bekymrede sig for at blive deelagtige i Kirkens Goder; jeg vilde have spurgt ham, om han kjendte, og, havde han ikke kjendt det, skulde jeg have mindet ham om, at der endnu den Dag i Dag her i Folkethinget sidder Mænd, som, just ved de Forestillinger, der andkom til Regjeringen om Beskaffenheden af denne Dyrættelse i Folket, foranledigede, at Regjeringen dengang freed til Forsølgelser mod Folk, hvis eneste Forbrydelse, om Noget nu tør vove at kalde det en Forbrydelse, var, at de vilde træde sammen med hverandre, for at opbygge hverandre med at læse i en gudelig Bøg og synge en Psalm med hverandre, og som, fordi Præsterne hadede denne Bevægelse, der ikke var udgaaet fra Præstestanden, bleve stildrede saaledes for Regjeringen, at denne freed til Forholdsræglene, som, dersom de skulde hydes Noget i vore Dage, nødvendigvis her i det ærede Thing vilde møde en saadan Modstand, at

Regjeringen vel skulde nødes til at standse derpaa. Jeg skal tillade mig at gøre opmærksom paa, at vi her i denne Forsamling have Mænd, som deels selv have prøvet en saadan Forsølgelse, og deels kjende disse Omstændigheder særdeles nøje, ligesaa nøje og tildeels nøiere end jeg, saa jeg er vis paa, at der ikke er en Eneste, som skal kunne tvivle om, at det er bogstavelig sandt, hvad jeg har udtalt om Geistlighedens Forhold i den Henseende, dens Bestræbelser for at nedtrykke og kue enhver Nørelse i Folket, der var af gudelig Retning. Jeg skal udtrykkeligt henvende mig til de ærede Rigsdagsmænd for Veile Amts 1ste Valgkreds (Ottesen), for Veile Amts 2den Valgkreds (J. Jørgensen), for Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen), for Odense Amts 2den Valgkreds (C. Larsen) og for Odense Amts 4de Valgkreds (M. Larsen) og spørge, om det ikke er fuldkommen sandt, og om det ikke er fuldberegtiget, hvad jeg taler (Hør! Ja!). Under disse Omstændigheder mener jeg, at Præstestanden skulde glæde sig ved, at der kunde komme en saadan Orden i Forholdet, at alle Folk kunde blive tilfredse, at der aldrig mere skulde være Tale eller Tanke om en saadan Fremfærd mod de enkelte og fredelige Borgere som den, der har været øvet mod Mange her i Landet. — Det er ganske vist, at Lovforslaget ikke tilsigter Noget som helst, som i nogen Maade er frænkende for den enkelte Geistlige, men det aabner tværtimod den enkelte Præst Leilighed til, at han ogsaa kan indvirke paa dem, som slutte sig og gjerne slutte sig til ham. Det er ogsaa vist, at Lovforslaget, uagtet de herhen hørende Paragrapher nu ikke ligesiem foreligge, ikke paa nogen Maade gaar ud paa at ville gøre Skaar i Præsternes Indtægter, og jeg veed virkelig ikke, hvorledes man fra Folkets Side skulde tage mere Hensyn til den geistlige Stand, end der er gjort i dette Lovforslag. Dersom der skulde reise sig Stemmer her i Salen, som ville gøre opmærksom paa, at der dog var Noget som helst forsvunt, da skal jeg med Dyrættelse høre det, og enten svare derpaa eller ogsaa henstille det til en nærmere Overveelse af Udvalget, om der kunde være Noget endnu at rette, og der skal fra Udvalgets Side